

PROGRAMMA-AANBOD 2026-2027
VOORTGEZET ONDERWIJS & MBO

DORDRECHTS
MUSEUM

HOF
van NL

HUIS
VAN
GIJN

CKV | BEELDENDE VORMING | MUZIEK | TEKENEN
GESCHIEDENIS | BURGERSCHAP | ECONOMIE
MAATSCHAPPIJLEER | KUNST ALGEMEEN | TEHATEX

In het Dordrechts Museum ontdek je zes eeuwen Nederlandse schilderkunst, van de middeleeuwen tot hedendaags. Daarnaast zijn er wisselende tentoonstellingen en activiteiten.

DORDRECHTS
MUSEUM

In Hof van Nederland beleef je aan de hand van Dordtse historische verhalen, hoe wij in Nederland omgaan met onze vrijheden, vroeger en nu, verteld vanuit verschillende perspectieven.

HOF
van NL

In Huis Van Gijn ervaar je hoe een welgestelde familie en hun personeel woonden en werkten rond 1900. Dwaal door de historische kamers van kelder tot kap en ontdek het leven van toen.

HUIS
VAN
GIJN

INHOUDSOPGAVE

PROGRAMMA'S OP LOCATIE	onderbouw	middenbouw	bovenbouw	MBO	pagina
Tekentour					6
Vrijheid en gelijkheid					7
De kunst van het doorgeven					8
Waardevol of waardeloos?					9
Ateliergeheimen					10
Kijken is een kunst					11
Tussen Kunst en Klank					12
Upstairs / downstairs					13
In opstand voor vrijheid					14
Citygame: Strijd en stem!					15
Achter de schermen					16
De Vrije Staten filmuitleg					17
Examentraining kunstvakken					18
Romantiek & Realisme					19
Zelfstandig museumbezoek	alle locaties en niveaus				20

		pagina
Online museumlessen: LessonUp	alle niveaus	22-23
Masterclass voor onderwijsprofessionals (in opleiding en afgestudeerd): Kijken kun je leren	Dordrechts Museum	25
Take pART	Dordrechts Museum	26
PRAKTISCHE INFORMATIE		27

DE KUNST VAN HET DOORGEVEN

ONDERBOUW
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding met
workshop
120 minuten
€ 130 per 15 leerlingen

INCLUSIE **BURGERSCHAP**

BEELDENDE VORMING

DIVERSITEIT **IN GESPREK**

IDENTITEIT

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●●

SAMENWERKEN ●●●○

VAKOVERSTIJGEND ●●●○

Culturele diversiteit in het museum

Op de middelbare school zijn leerlingen vaak bezig met grote maatschappelijke thema's, zoals discriminatie en racisme. In dit verdiepende burgerschapsprogramma onderzoeken we wat culturele diversiteit is, hoe het tot uiting komt en waarom het belangrijk is om hier oog voor te hebben. De museumles wordt afgesloten met een workshop waarin de leerling de (culturele) identiteit van een medeleerling op een creatieve manier verbeeldt in een collageportret.

Gelijke rechten in Nederland, vroeger en nu

Vrijheid en gelijkheid zijn niet voor iedereen vanzelfsprekend. Nu niet, maar vroeger zeker niet. Van middeleeuwse privileges tot vrouwenkiesrecht: door de tijd heen is er in Dordrecht door allerlei groepen gestreden voor meer rechten en emancipatie. Hoe staat het nu met de gelijkheid van verschillende groepen? In deze museumles onderzoeken leerlingen het evenwicht tussen onze grondrechten en -plichten. Want vrijheid betekent niet voor iedereen hetzelfde.

VRIJHEID EN GELIJKHEID

ONDERBOUW
HOF VAN NEDERLAND

interactieve museumles +
debat | 90 minuten
€ 105 per 15 leerlingen

BURGERSCHAP

EMANCIPATIE **GESCHIEDENIS**

DISCRIMINATIE **DIALOOG**

MAATSCHAPPIJLEER **DEBAT**

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●○○

VAKOVERSTIJGEND ●●●●

TEKENTOUR

ONDERBOUW
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
75 minuten
€ 78 per 12 leerlingen

BEELDENDE VORMING **CKV**
KIJKOPDRACHTEN **TEKENEN**
OBSERVEREN **ONTHAASTEN**
TEKENTECHNIEKEN

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●●
SAMENWERKEN ●●○○
VAKOVERSTIJGEND ●○○○

Kijken kun je leren

Wist je dat tekenen vooral goed kijken is? In de middeleeuwen kreeg iemand in zijn hele leven net zoveel beelden te zien als wij nu in een dag: niet zo vreemd dat je niet alles ziet! Onder begeleiding van een museumdocent leer je in een kleine groep goed kijken, dus goed tekenen! Bij deze actieve rondleiding leren leerlingen op verschillende manieren te kijken naar kunst. Als docent krijg je een exemplaar van de museumtekengids vol leuke en creatieve opdrachten.

Word een waarde-expert

Er worden miljoenen neergeteld voor sommige kunstwerken. Maar waarom is het ene schilderij meer waard dan het andere? Niet alleen kunst maar ook jouw spijkerbroek heeft een bepaalde waarde. Hoe wordt waarde bepaald en welke factoren hebben daar invloed op? Tijdens deze rondleiding geven we door middel van stellingen en opdrachten antwoord op deze vragen.

WAARDEVOL OF WAARDELOOS?

ONDER- EN BOVENBOUW
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
60 minuten
€ 62,50 per 15 leerlingen

ECONOMIE **ACTUALITEITEN**
MENING GEVEN **CKV**
BEARGUMENTEREN

INTERACTIEF ●●●○
ZELF DOEN ●●●○
SAMENWERKEN ●●○○
VAKOVERSTIJGEND ●●●●

ATELIER- GEHEIMEN

ONDER- EN BOVENBOUW
DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
60 min
€ 62,50 per 15 leerlingen

BEELDENDE VORMING CKV

TEKENEN BEELDASPECTEN

PROCES VAN DE KUNSTENAAR

KUNSTTECHNIEKEN

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN ●●○○

SAMENWERKEN ●●●○

VAKOVERSTIJGEND ●○○○

Techniek en inspiratie

In deze rondleiding kijken we naar schilderijen in combinatie met de materialen en gereedschappen die gebruikt worden door kunstenaars. Hoe maakt een schilder een compositie? Wat is stofuitdrukking? Hoe maak je een ets? Waar haalt een kunstenaar inspiratie en ideeën vandaan?

'Wat zie je?' - voor alle leerjaren en niveaus

Kijkend naar de topstukken van het Dordrechts Museum gaan we samen 'hardop denken', schrijven en tekenen. Hierbij maken we gebruik van *visible thinking routines*, waarbij kunst op een creatieve manier wordt bevraagd. Deze routines prikkelen de verbeelding, nodigen uit om zaken vanuit verschillende perspectieven te bekijken en helpen met het verwoorden van ideeën.

KIJKEN IS EEN KUNST!

ONDER- EN BOVENBOUW
en MBO

DORDRECHTS MUSEUM

interactieve rondleiding
60 minuten
€ 62,50 per 15 leerlingen

LEREN ANALYSEREN INLEVEN

TEKENEN VERWONDEREN

KIJKEN NAAR KUNST CKV

BEELDENDE VORMING

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN ●●○○

SAMENWERKEN ●●○○

VAKOVERSTIJGEND ●●○○

TUSSEN KUNST EN KLANK

ONDER- EN BOVENBOUW
en MBO

DORDRECHTS MUSEUM

13 april en 21 april 2027

€ 13 per leerling

aanmelden via www.rpho.nl

MUZIEK CKV IN GESPREK

INTERDISCIPLINAIR

KUNST ALGEMEEN LIVE

PROFESSIONELE ORKESTLEDEN

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●○○

SAMENWERKEN ●●○○

VAKOVERSTIJGEND ●●●●

Dialogoog tussen beeldende kunst en muziek

Dit bijzondere project bestaat uit korte privéconcerten in de inspirerende setting van het Dordrechts Museum. Musici van het Rotterdams Philharmonisch Orkest spelen hun interpretatie van verschillende kunstwerken in het museum. Museumdocenten geven uitleg en zetten de leerlingen aan tot interactie met de musici. Net als in een film versterkt muziek het beeld, waardoor de schilderijen tot leven komen.

Downton Abbey in Dordt

In de educatieve huistour Upstairs/downstairs maken de leerlingen kennis met het huis, haar voorwerpen en het leven van de bewoners en hun personeel. Hoe zijn de klassenverschillen in het huis terug te zien, die laten zien hoe het leven in deze tijd verschilde voor arm en rijk? Ook wanneer je een speciaal project op school hebt en een bezoek wilt brengen aan Huis Van Gijn, helpen wij je graag bij het opzetten van een museumles op maat.

UPSTAIRS/ DOWNSTAIRS

ONDER- EN BOVENBOUW
en MBO

HUIS VAN GIJN

interactieve rondleiding

60 minuten

€ 62,50 per 15 leerlingen

GESCHIEDENIS CKV

BURGERSCHAP

SOCIALE VERSCHILLEN

KLASSENMAATSCHAPPIJ

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN ●●○○

SAMENWERKEN ●●○○

VAKOVERSTIJGEND ●●●●

IN OPSTAND VOOR VRIJHEID

BOVENBOUW
en MBO
HOF VAN NEDERLAND
interactieve museumles
90 minuten
€ 105 per 15 leerlingen

BURGERSCHAP **DIALOGOOG**
GESCHIEDENIS **SLAVERNIJ**
MAATSCHAPPIJLEER
REFORMATIE **PROTEST**

INTERACTIEF ●●●●
ZELF DOEN ●●●○
SAMENWERKEN ●●○○
VAKOVERSTIJGEND ●●●●

Vrijheidstrijders, vroeger en nu

Wat is vrijheid? Mag of moet je daarvoor vechten? Waarvoor kwam Dordrecht tijdens de Tachtigjarige Oorlog in opstand? En wat bedoelde Johan de Witt met de 'Ware Vrijheid'? Ook kijken we naar het koloniaal verleden van de stad. Telkens leggen we de link naar het heden. Want ook al zijn velen nu vrij om te leven zoals ze willen, vrijheid is nooit af. We gaan het gesprek aan: waar moeten we nu samen voor in opstand komen? En hoe ver wil je daarvoor gaan?

Film in het Hof, stadswandeling met tablet

In 1572 waren er grote spanningen in Dordrecht. De Hertog van Alva voerde namens de Spaanse koning een schrikbewind. In deze spannende en interactieve citygame kruipen leerlingen in de huid van één van de bewoners van de stad. Na het bekijken van een schilderij en film over de Eerste Vrije Statenvergadering gaan ze in kleine groepjes de stad in. Ze lossen raadsels en vragen op, voeren opdrachten uit en strijden tegen de andere groepjes. Wie wint de meeste stemmen?

CITYGAME: STRIJD EN STEM!

MIDDEN- EN BOVENBOUW
en MBO
HOF VAN NEDERLAND
interactieve stadswandeling +
film | 120 minuten
€ 240 per 30 leerlingen (max)

GESCHIEDENIS **SPEL**
SPEURTOCHT **POLITIEK**
MAATSCHAPPIJ
TACHTIGJARIGE OORLOG

INTERACTIEF ●●●○
ZELF DOEN ●●●●
SAMENWERKEN ●●○○
VAKOVERSTIJGEND ●●●○

ACHTER DE SCHERMEN

BOVENBOUW VMBO
en **MBO**
DORDRECHTS MUSEUM
speurtocht + quiz +
vraaggesprek | 75 minuten
€ 78 per 15 leerlingen

BEROEPSORIENTATIE **CKV**

VRAAGGESPREK **QUIZ**

SPEURTOCHT **ACTIVEREND**

PRAKTIJKGERICHT

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●●○

VAKOVERSTIJGEND ●●●●

Een museumjob... iets voor jouw leerlingen?

Weet jij wat er allemaal bij komt kijken om een museum draaiende te houden? Niet alleen kunst aan de muur, maar ook techniek, ondernemen en zorg. Ontdek naast de kunst ook de andere kanten van het museum tijdens dit praktijkgerichte programma. Natuurlijk krijgen de leerlingen naast opdrachten in het museum ook de kans om vragen te stellen aan een museummedewerker over zijn of haar werk. Wie goed oplet maakt tijdens de afsluitende quiz kans op een leuk prijsje!

Topacteurs in een film van bioscoopkwaliteit

In 1572 kwamen in het Dordtse augustijnenklooster – waarin nu Hof van Nederland gevestigd is – twaalf Hollandse burgemeesters en enkele edellieden samen. In hun geheime overleg, dat bekend staat als de Eerste Vrije Statenvergadering, legden zij de basis voor een samenwerking tussen de staten en Willem van Oranje. Dit resulteerde in Nederlandse onafhankelijkheid. Na de film ga je in gesprek met een museumdocent om meer te ontdekken over de historische context.

DE VRIJE STATEN FILM + UITLEG

BOVENBOUW VWO
HOF VAN NEDERLAND
film kijken + uitleg door
museumdocent
60 minuten
€ 80 per 30 leerlingen

GESCHIEDENIS

WILLEM VAN ORANJE

GODSDIENSTVRIJHEID

TACHTIGJARIGE OORLOG

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●○○

SAMENWERKEN ●○○○

VAKOVERSTIJGEND ●●○○

EXAMEN- TRAINING KUNSTVAKKEN

EXAMENKLASSEN
MAVO / HAVO / VWO
DORDRECHTS MUSEUM
interactieve rondleiding
75 minuten
€ 78 per 15 leerlingen

KUNSTBESCHOUWEN

BEELDASPECTEN ACTIVEREND

EXAMENVRAGEN TEHATEX

KUNST ALGEMEEN

BEELDENDE VAKKEN

INTERACTIEF ●●●●

ZELF DOEN ●●●○

SAMENWERKEN ●●●○

VAKOVERSTIJGEND ●●○○

Oefenen met het juist formuleren van antwoorden op examenvragen, en het voorkomen van veelgemaakte fouten?

Kijken naar kunst leer je niet alleen uit een boek, maar ook door oog in oog te staan met echte kunstwerken! Tijdens deze examentraining bekwamen de leerlingen zich in kunstbeschouwen. Niet passief luisteren, maar op actieve en prikkelende wijze – met stimulerende en effectieve opdrachten – aan de slag in de zalen van het museum!

Behandel examenstof aan de hand van collectie

Je leerlingen onderdompelen in de periode van Romantiek en realisme? Dit examenthema is nauw verbonden met de collectie van het Dordrechts Museum. We bekijken vier zalen met schilderijen die tot de belangrijkste stromingen uit de 19de eeuw behoren: Romantiek, realisme, neoclassicisme en impressionisme. Door activerende vragen en opdrachten ontdekken de leerlingen wat deze tijd zo typeert en hoe je 19de-eeuwse kunst interpreteert.

ROMANTIEK & REALISME

BOVENBOUW HAVO/VWO
DORDRECHTS MUSEUM
interactieve rondleiding
60 minuten
€62,50 per 15 leerlingen

KUNST ALGEMEEN HAVO

VWO EXAMENTHEMA

INTERACTIEF ●●●○

ZELF DOEN ●●○○

SAMENWERKEN ●●○○

VAKOVERSTIJGEND ●○○○

ZELFSTANDIG MUSEUM- BEZOEK

ALLE LOCATIES

ALLE NIVEAUS

gratis, wel even reserveren via
de website van de locatie

Ontdek het museum op eigen gelegenheid

Als docent zelfstandig het museum bezoeken met je klas? Zorg tijdens het bezoek voor tenminste één begeleider per 15 leerlingen. Scan de QR codes voor een gratis werkblad waarmee jouw leerlingen direct aan de slag kunnen.

Dordrechts Museum:

Hof van Nederland:

LESSONUP

ALLE NIVEAUS & LEEFTIJDEN IN DE KLAS

online museumles
duur variabel
gratis

DIGITAAL LAAGDREMPELIG

INSPIRATIE INTERACTIEF

BLENDED LEARNING

KANT-EN-KLAAR

Kom een kijkje nemen op ons LessonUp-kanaal *Ontdek kunst, cultuur en erfgoed in Dordrecht!* Met gratis complete online lessen ondersteunen we scholen in Dordrecht en daarbuiten graag met inspirerende culturele thema's die aansluiten bij het onderwijscurriculum.

Wat je kunt verwachten? Prikkelende, activerende en impactvolle lessen over film, (beeldende) kunst, geschiedenis, burgerschap en nog veel meer! Met het Dordtse kanaal zetten we in op het vergroten van de leeropbrengst en de betrokkenheid van leerlingen. We implementeren met LessonUp het *blended learning* in onze educatieve programma's. Met inzet van LessonUp wordt bijvoorbeeld een eenmalige les of bezoek uitgebreid naar meerdere korte leermomenten. Kant-en-klaar, dus zonder extra inspanning van jou als docent.

LessonUp is een gebruiksvriendelijk en docentgericht platform. Er worden op alle soorten thema's lessen aangeboden door veel verschillende aanbieders. De lessen zitten vol interactieve elementen die de betrokkenheid en motivatie van leerlingen vergroot.

VOORBEELDEN VAN LESSEN:

Dordrechts Museum:

- *LIBERTÉ!* - Maatschappijkritiek in street art en tijdens de Franse romantiek

Hof van Nederland:

- *In gesprek over vrijheid: een quiz voor 5 mei*

Huis Van Gijn:

- *Upstairs / downstairs: klassenverschillen in de 19de-eeuwse maatschappij*

Dit kanaal is een gezamenlijk initiatief van het Nationaal Onderwijsmuseum, De Witt Dordrecht, Museum 1940-1945, het Dordrechts Museum, Huis Van Gijn en Hof van Nederland. Regelmatig worden er nieuwe lessen toegevoegd.

Scan de QR-code om naar het Dordtse LessonUp-kanaal te gaan!

slide uit: *Liefde in hedendaagse kunst* - Dordrechts Museum

slide uit: *In gesprek over vrijheid* - Hof van Nederland

slide uit: *Upstairs/downstairs* - Huis Van Gijn

KIJKEN KUN JE LEREN

**VOOR ALLE ONDERWIJS-
PROFESSIONALS (IN OPLEIDING
EN AFGESTUDEERD)**

DORDRECHTS MUSEUM

masterclass

verschillende werkvormen
duur en prijs op aanvraag*

WORKSHOP **TEAMUITJE**

KUNSTDIDACTIEK

FILOSOFEREN MET LEERLINGEN

VISIBLE THINKING

BIJ-/NASCHOLING

SECTIEACTIVITEIT

Masterclass voor onderwijsprofessionals

Reflecteren op kunst in het klaslokaal kan ingewikkeld lijken, maar hoeft het zeker niet te zijn. Het Dordrechts Museum geeft docenten in deze masterclass handvatten om samen met de klas te kijken naar kunst. Verschillende werkvormen, waaronder werken met zintuigen en voorwerpen, filosoferen met leerlingen en *Visible Thinking Routines*, komen aan bod.

* Dit programma kan eventueel gefinancierd worden vanuit de subsidie *Cultuureducatie met kwaliteit*, neem hiervoor contact op met museumeducatie@dordrecht.nl.

TAKE PART

Leerzame bijbaan in het Dordrechts Museum

Heb jij creatievelingen in de klas tussen de 16 en 21 jaar oud? Dan is een baan bij de jongerenafdeling Take pART van het Dordrechts Museum echt iets voor hen!

Het Dordrechts Museum is een stimulerende en inspirerende werkomgeving waar jongeren zich verder kunnen ontwikkelen en bij kunnen dragen aan de culturele sector. Take pART medewerkers zijn een belangrijk onderdeel van het museumteam. Gedurende het schooljaar zetten zij zich in om leeftijdsgenoten enthousiast te maken voor kunst. Om dit alles goed te kunnen doen krijgen Take pARTners – in werktijd – ook nog

allerlei workshops die goed staan op je CV. Take pART organiseert events, maakt online content voor het museum, geeft rondleidingen en nog veel meer. Kennis van kunst is niet nodig, een open mind en kritische blik wel. Als onderdeel van het Take pART team krijgen zij de kans om te leren over kunst en cultuur en het museum te adviseren. Dit allemaal terwijl zij hun vaardigheden ontwikkelen op het gebied van communicatie, teamwork en organisatie.

Ken je leerlingen waarvoor dit interessant is? Meer informatie vind je op www.take-part.nl.

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Tenzij anders aangegeven zijn alle programma's geschikt voor alle niveaus.
- Alle genoemde prijzen in deze brochure zijn inclusief museumentree en materialen.
- Wij accepteren de CJP cultuurkaart als betaalmiddel.

GRATIS BEZOEK DOCENTEN

Kom je binnenkort met school naar het museum en wil je vooraf alvast even oriënteren? Of wil je zelf ervaren of het museum geschikt is voor jouw leerlingen? Als docent kun je gratis het museum bezoeken als je je eerst even aanmeldt.

ONDERWIJSNIEUWSBRIEF

Blijf op de hoogte van nieuwe programma's en tijdelijke tentoonstellingen (max 4 x per jaar). Scan de QR-code om je te abonneren op de nieuwsbrief gericht op het voortgezet onderwijs:

CONTACTGEGEVENS

Voor het reserveren van een schoolprogramma:

Nancy Schuurmans
afdeling Planning
078 -770 87 08
scholen@dordrechtmuseum.nl

Voor inhoudelijke vragen, voorbereidend lesbezoek en maatwerk:

Sifra Wieldraaijer
Educatie Onderwijs
078-770 5308
museumeducatie@dordrecht.nl

foto's in deze brochure: Daisy van Knotsenburg, Lizzy van Leeuwen, Christine Reehorst, Mascha Joustra e.a.

DORDRECHTS
MUSEUM

DORDRECHTMUSEUM.NL

HOF
van NL

HOFVANNEDERLAND.NL

HUIS
VAN
GIJN

HUISVANGIJN.NL